

НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ХАРКІВСЬКИЙ ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Генеральний директор ННЦ ХФТІ
академік НАН України

Микола ШУЛЬГА

«27» 12 2023

ПОЛОЖЕННЯ

про навчально-педагогічну практику аспірантів Національного наукового
центру «Харківський фізико-технічний інститут»

СХВАЛЕНО

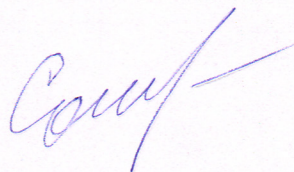
Науково-технічною радою
ННЦ ХФТІ

«27» грудня 2023

Протокол № 14

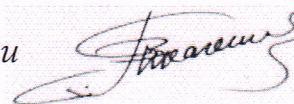
ПОГОДЖЕНО:

Керівник Юридичної служби
«27» 12 2023 р.

Оксана СОШИНА

Гарант Освітньо-наукової програми
«27» 12 2023 р.

Віктор ТКАЧЕНКО

Харків 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про навчально-педагогічну практику аспірантів (далі – Положення) Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут» (далі ННЦ ХФТІ) регламентує порядок і форми проходження навчально-педагогічної практики аспірантами з відривом від виробництва.

1.2. Навчально-педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності та являє собою вид практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів, науково-методичну роботу.

1.3. Дане Положення розроблено у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України № 261 від 23 березня 2016 р. «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», згідно з яким навчально-педагогічна практика передбачена як один із компонентів програми підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації.

2.2. Мета та завдання навчально-педагогічної практики

2.1. Метою навчально-педагогічної практики аспірантів є набуття навичок та вмінь навчально-методичної роботи.

2.2. В процесі проходження навчально-педагогічної практики аспіранти повинні знати:

- організацію навчального і виховного процесу у вищих навчальних закладах або наукових установах;
- структуру та зміст викладацької діяльності;
- методику підготовки і проведення занять, організації самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- основи учбово-методичної діяльності у вищих навчальних закладах;
- психологічні аспекти навчання та творчої діяльності.

2.3. Під час навчально-педагогічної практики аспіранти повинні оволодіти навичками:

- структурування та психологічно грамотного перетворення наукових знань у навчальний матеріал;
- систематизації навчальних та виховних задач;
- методами та засобами інтерактивного навчання, складання ситуаційних задач, тестових завдань;
- застосування новітніх освітніх технологій;
- визначення структурних елементів лекційного, семінарського заняття відповідно до встановленої мети;
- оформлення документації щодо планування та результатів викладацької діяльності.

2.4. В процесі практичної діяльності ведення навчальних занять повинні бути розвинуті вміння сформулювати навчально-виховну мету, адекватного

вибору типу і виду занять, використання різних форм організації навчальної діяльності студентів: діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

2.5. У ході відвідування занять викладачів відповідних дисциплін, аспіранти повинні ознайомитися з різними способами структурування і представлення навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищому навчальному закладі.

3. Зміст навчально-педагогічної практики

Навчально-педагогічна практика аспірантів передбачає такі види діяльності:

3.1. Знайомство з організацією навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі.

3.2. Виявлення досвіду викладання провідних викладачів під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.

3.3. Розроблення плану та змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни.

3.4. Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (семінарів, практичних занять), самоаналіз.

3.5. Участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів.

3.6. Індивідуальна робота зі студентами.

4. Організаційні основи навчально-педагогічної практики

4.1. Загальне керівництво навчально-педагогічною практикою та науково-методичне консультування здійснює керівник практики.

4.2. Загальний обсяг навчально-педагогічної практики складає 5 кредитів ЄКТС (150 годин) у шостому семестрі навчання, у тому числі:

4.3. 80 % навчально-педагогічної практики складає навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності студентів).

4.4. 20 % загального часу навчально-педагогічної практики відводиться на аудиторне навантаження (проведення практичних занять).

4.5. Терміни проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані аспіранта, погоджуються з науковим керівником, затверджуються директором структурного підрозділу ННЦ ХФТІ, до якого прикріплений аспірант.

5. Звітна документація

5.1. За підсумками проходження навчально-педагогічної практики аспірант представляє до сектору аспірантури і докторантури індивідуальний звіт про проходження практики (ПІБ аспіранта, спеціальність, інститут, ПІБ наукового керівника, період проходження, загальний обсяг годин), який містить:

– щоденник, який фіксує всі форми щоденної роботи під час практики;

- звіт щодо виконання індивідуального плану роботи практиканта;
- відгук наукового керівника про проходження практики.

5.2. Аспіранти мають право проходити навчально-педагогічну практику в інших закладах вищої освіти України та за кордоном, з наступним поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики.

5.3. Зазначена документація зберігається в індивідуальному плані аспіранта і розглядається під час атестації.

6. Права та обов'язки аспіранта

6.1. Аспірант спільно з науковим керівником та за погодженням з директором структурного підрозділу ННЦ ХФТІ складає графік проходження практики.

6.2. Аспірант має право з усіх питань, які виникають під час проходження практики, звертатись до наукового керівника, директора структурного підрозділу ННЦ ХФТІ, завідувача сектору аспірантури і докторантури ННЦ ХФТІ і вносити пропозиції з удосконалення організації навчально-педагогічної практики.

6.3. Аспірант під час проходження практики за попередньою домовленістю має право на відвідування занять провідних фахівців структурного підрозділу ННЦ ХФТІ з метою вивчення методики викладання, знайомства з передовим педагогічним досвідом.

6.4. Аспірант виконує всі види робіт, передбачені програмою навчально-педагогічної практики, ретельно готується до кожного заняття.

6.5. Аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку ННЦ ХФТІ, розпорядженням адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, які висувуються практиканту, аспірант може бути відсторонений від проходження практики.

6.6. Аспірант, відсторонений від практики, або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план і згідно до Постанови Кабінету Міністрів України №261 від 23 березня 2016р. «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», підлягає відрахуванню.

6.7. Аспірант повинен протягом 10 робочих днів після закінчення практики надати звітну документацію до сектору аспірантури і докторантури ННЦ ХФТІ.

7. Права та обов'язки керівника (куратора навчально-педагогічної практики)

7.1. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на директора структурного підрозділу ННЦ ХФТІ, за яким закріплений даний аспірант.

7.2. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється керівником практики, який:

- 7.2.1. забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики.

7.2.2. затверджує загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта.

7.2.3. добирає тематику занять та навчальні групи для проведення навчально-педагогічної практики.

7.2.4. надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії.

7.2.5. контролює роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі співробітниками інституту, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики.

7.2.6. готує відгук про проходження практики.

7.2.7. результати навчально-педагогічної практики вносить до щоденника аспіранта.

Розподіл балів, які отримують аспіранти за практику

№ з/п	Вид роботи	Кількість балів
1.	Проведення навчальних занять	20
2.	Рецензія на відвідані лекції, практичні заняття (не менше двох)	10
3.	Методичні вказівки до виконання практичних робіт	10
4.	Підготовка конспекту лекцій та презентаційного матеріалу до них	20
5.	Методичні вказівки до виконання індивідуальних завдань студентами	10
6.	Презентація захисту практики	10
7.	Доповідь і захист практики	20
	Всього:	100

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ХАРКІВСЬКИЙ ФІЗИКО-
ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

**Індивідуальний звіт
з навчально-педагогічної практики**

аспіранта _____

інституту _____

спеціальність _____

Термін проходження: з «___» _____ 20___ р. по «___» _____ 20___ р.

Загальний обсяг годин: 150

Науковий керівник _____
(прізвище, ім'я, по-батькові) (підпис)

Керівник структурного підрозділу _____
(прізвище, ім'я, по-батькові) (підпис)

№ з/П	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
1.			
2.			
3.			

Стислий опис змісту науково-педагогічної практики

1. Знайомство з організацією навчально-виховного процесу у вищій школі.
2. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів кафедри під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.
3. Розробка змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни.
4. Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (лекцій, семінарів, практичних занять), самоаналіз.
5. Участь в оцінюванні якості різних видів робіт слухачів та студентів.
6. Індивідуальна робота зі студентами, консультування.

Дата _____

Підпис _____

ВІДГУК-ХАРАКТЕРИСТИКА КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

Аспірант (прізвище, ім'я, по-батькові) за період педагогічної практики зарекомендував себе як

ВИСНОВОК:

Аспірант (прізвище, ім'я, по-батькові) виконав (не виконав) індивідуальний план навчально-педагогічної практики у

повному (не повному) обсязі.

Керівник практики

(прізвище, ім'я, по-батькові)

(підпис)

«__» _____ 20__ р.

_____ // _____